

Uro i Befolkningen, der er opstaaet som Følge af, hvad der er foregaaet med Hensyn til Retsbetjentfuldmægtigenes Stilling overfor Befolkningen, ja, det eneste, der i Virkeligheden vil kunne dæmpe denne Uro og skabe fuld Tillid til vort Retssystem, er selvfølgelig, at man indfører den foreslaaede Reform over hele Landet med det samme. I hvert Fald vil jeg slaa fast, at der ikke kan skabes nogen Ro og Tillid i den danske Befolkning paa dette Omraade, hvis der ikke findes en ensartet Løsning for hele Landet. Det, her er foreslaaet, tror jeg, er noget af det uheldigste, man overhovedet kan forsøge at gennemføre; det vil give Anledning til, at Dele af Befolkningen føler sig behandlet paa en helt anden Maade end andre Dele, og er der noget, som jeg tror vi skal være forsigtige med ved vor Lovgivning, er det at give en Særlovgivning. Vi har alle været enige om, at de sønderjydske Landsdele saa hurtigt som muligt skulde naa til ikke at have en Særlovgivning. Der maa være ens Lovgivning for den Del af den danske Befolkning og for den øvrige Del. Men saa kan det efter min Mening ikke gaa, at man her forsøger at indføre en saadan Særlovgivning, som absolut ikke er begrundet i noget Forhold i den ene eller den anden Landsdel, en Særlovgivning, som stiller Befolkningen i de sønderjydske Landsdele paa een Maade overfor Domstolene og Retshaandhævelsen og den øvrige Befolkning paa en anden Maade. Jeg tror, vi maa tage under nøje Overvejelse at finde en Form, som er i Stand til at tilfredsstille hele den danske Befolkning.

For saa vidt der fra de andre politiske Partiers Side og fra den højtærede Justitsministers Side er Villighed til at arbejde paa dette Spørgsmaals Løsning som en Enhed, som en Helhed, skal vi være villige til at yde vort bedste til dette Arbejde, men hvis man vil forsøge at gennemføre en Lovgivning, der bliver forskellig for forskellige Dele af den danske Befolkning, vil jeg med det samme sige, at en saadan Lovgivning kan vi ikke være med til at tage Ansvaret for.

Godskesen: Jeg har tidligere her udtalt, og jeg mener fremdeles, at Dommerfuldmægtigene bør statsansættes og deres Privatpraksis afløses saa fuldstændigt og saa hurtigt, som Statens økonomiske Midler tillader. Med Hensyn til Begrundelsen kan jeg henviser til, hvad jeg tidligere har udtalt, det skal jeg ikke her

komme tilbage til. Medens jeg saaledes kan tiltræde Lovforslagets almindelige Princip, nærer jeg betydelig Betænkelighed ved den Særstilling, Lovforslaget tiltænker de sønderjydske Landsdele. Jeg kan i Almindelighed ikke erkende, at en enkelt Landsdel kan forlange Særlove for sit Vedkommende, fordi man i denne Landsdel er ganske særlig utilfreds med Rigets almindelige Ret; noget saadant vilde føre til Opløsning af Statenheden. Det, der saaledes gælder for Landsdele i Almindelighed, maa efter min Mening ogsaa gælde om de sønderjydske Landsdele. Sønderjyderne har i sin Tid stemt sig hjem til os, de gaar ind i vort Hus, som det er, og de maa tage Lejligheden, som den falder, de maa ogsaa tage vor Lovgivning, som den er, det søde, men ogsaa det, der maaske kunde falde lidt surt. Der kan ikke være Tale om, at Sønderjyderne kan være berettigede til paa ethvert Retsomraade at vælge mellem den danske og den preussiske Ordning, saaledes at de i hvert enkelt Tilfælde vælger den Ordning, som nu paa det paagældende Omraade passer dem bedst. Vi er naturligvis alle enige om, at der ved Indlemmelsen af Sønderjylland maa tages Hensyn til den tidligere bestaaende Retstilstand; der maa altsaa i stort Omfang gives Overgangsbestemmelser, hvis Tanke dog altid bør være saa hurtigt og fuldstændigt som muligt at sammensmelte de sønderjydske Landsdele med det gamle Land. Men har man overvundet disse Vanskeligheder saaledes, at man har faaet den danske Lovgivning gennemført i Sønderjylland, forekommer det mig at være overmaade betænkeligt af Hensyn til lokale Ønsker i Befolkningen at gaa bort derfra igen.

Jeg vil altsaa paa Forhaand være betænkelig ved en Særordning for de sønderjydske Landsdele, men jeg maa jo formode, at den højtærede Minister har indhentet omfattende Oplysninger og er i Besiddelse af et betydeligt Materiale. Dette Materiale vil jeg gerne se, inden jeg tager bestemt Stilling til Spørgsmaalet. Den Mulighed er altsaa ikke udelukket, at den højtærede Minister ved at fremkomme med gode Grunde og understøtte dem med godt Materiale vil kunne overbevise mig i det Udvalg, som antagelig bliver nedsat. Men foreløbig vil jeg altsaa tillade mig at tage bestemt Forbehold med Hensyn til min Stilling overfor Lovforslagets Regler om de sønderjydske Landsdele.

Med disse Ord skal jeg tillade mig at